

**MIĘDZYNARODOWY
KONSORCIUM
NAUKOWO-EDUKACYJNY
imienia Luciena Febvra**

przy wsparciu:

**STUDIUM
EUROPY WSCHODNIEJ
Uniwersytetu Warszawskiego**

**UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
w Toruniu (Polska)**

**DEPARTMENT OF WORLD HISTORY
of the Historical and Philosophical
Faculty Borys Grinchenko
of Kyiv University**

**INSTITUTE OF WORLD HISTORY
of the National Academy
of Sciences of Ukraine**

NAD WISŁĄ I DNIEPREM

**POLSKA I UKRAINA W PRZESTRZENI
EUROPEJSKIEJ – PRZESZŁOŚĆ I TERAŹNIEJSZOŚĆ**

Warszawa-Toruń-2019

Nad Wisłą i Dnieprem. Polska i Ukraina w przestrzeni europejskiej – przeszłość i teraźniejszość. Monografia zbiorowa / red. Ihor Sribnyak. Warszawa-Toruń: Międzynarodowy konsorcjum naukowo-edukacyjny im. Luciena Febvra 2019, 244 s.

Monografia została przygotowana przy wsparciu Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, który zainicjował w 2014 r. coroczną nagrodę im. Iwana Wyhowskiego (pod patronatem honorowym Prezydenta Polski), przyznawaną przez Kapitułę składającą się z przedstawicieli 25 wyższych uczelni oraz instytucji archiwalno-bibliotecznych Polski.

Recenzenci *Maciej Krotofil, Andriy Kudriachenko*

Projekt okładki *Ihor Sribnyak*

Okładka dotowana przez
Komitet badań naukowych Międzynarodowego konsorcjum
Naukowo-Edukacyjnego im. Luciena Febvra

Redaktor *Ihor Sribnyak*

Opracowanie typograficzne *Anastasia Zoria*

Korekta *Zespół*

Wydawnictwo
Centrum naukowo-wydawniczy im. O.Pritsaka
pritsak-center.com

Adresa dla korespondencji
vsesvit963@gmail.com

Odpowiedzialność za wiarygodność faktów, cytatów, nazwisk
oraz innych danych ponoszą autorzy publikacji

Redaktor nie zawsze podziela poglądy autorów publikowanych materiałów

ISBN 978-966-638-126-5

©Copyright by Międzynarodowy konsorcjum
naukowo-edukacyjny im. Luciena Febvra, 2019
©Copyright by Ihor Sribnyak, 2019

ЗМІСТ

ВІД РЕДАКТОРА	I
---------------------	---

ЮВІЛЕЙ

<i>Олена Александрова, Роман Додонов, Віра Додонова</i> ДВА ПРОЕКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК (ДО СТОРІЧЧЯ УАН)	6
---	---

ПОЛЬЩА-УКРАЇНА

<i>Олеся Розовик</i> СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ ВОЛИНИ НА ПОЧАТКУ 1920-Х РОКІВ	13
---	----

<i>Олена Гуменюк</i> НЕСТОР МАХНО В ПОЛЬЩІ: МАРІОНЕТКА ПОЛЬСЬКО-РАДЯНСЬКОГО ПРОТИСТОЯННЯ ЧИ БЕЗКОМПРОМІСНИЙ ЛІДЕР АНАРХІСТІВ	15
--	----

<i>Галина Саган</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ НА ЗЕМЛЯХ ЩО ВХОДИЛИ ДО СКЛАДУ ПОЛЬЩІ (МІЖВОЄННА ДОБА)	19
---	----

<i>Eugeniusz Mironowicz</i> STOSUNKI POLSKO-UKRAIŃSKIE W PIERWSZYCH LATACH PO UPADKU BLOKU RADZIECKIEGO	28
---	----

ПРАІСТОРІЯ ТА ДОБА АНТИЧНОСТІ

<i>Олександр Місцілов</i> ДУХОВНЕ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ПРОТОМІСТ ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ У МЕЖИРІЧЧІ ДНІПРА ТА ПІВДЕННОГО БУГУ В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ IV ТИС. ДО Н.Е.	32
--	----

<i>Олег Гальчук</i> ТРОЯНСЬКА ВІЙНА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ МІФОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	48
---	----

<i>Сергій Голованов</i> АФІНИ ТА СПАРТА НАПЕРЕДОДНІ ПЕЛОПОННЕСЬКОЇ ВІЙНИ ПЕРЕДУМОВИ КОНФЛІКТУ	55
--	----

<i>Роман Кучма</i> ЕВОЛЮЦІЯ МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ ТРИУМВІРІВ (НА ТЛІ ЗМІН ПОЛІТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ В РИМСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ I СТ. ДО Н. Е.)	58
---	----

<i>Дмитро Петренко</i> КОНТАКТИ ГРЕЦЬКИХ КОЛОНІЙ ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я ЗІ СКІФСЬКИМ СТЕПОВИМ ПОРУБІЖЖЯМ.....	63
---	----

ІСТОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

<i>Людмила Якименко</i> ПЕРЕБІГ І РЕЗУЛЬТАТИ ЯЛТИНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ (1945) В ОЦІНЦІ ГЕНРІ КІССІНДЖЕРА.....	71
---	----

<i>Володимир Розумюк</i> БАЛКАНСЬКИЙ ДОСВІД ІНТЕГРАЦІЇ ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ І ПРОБЛЕМА ДЕРЖАВНОГО БУДІВНИЦТВА	74
---	----

<i>Олександр Дуднік</i> УКРАЇНА НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ: ВІДОБРАЖЕННЯ У ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНИХ ВИДАННЯХ.....	81
--	----

ВІЙСЬКОВА ІСТОРІЯ

Tetiana Biłuszczak

ŹRÓDŁOWO-INFORMACYJNY POTENCJAŁ MATERIAŁÓW ARCHIWALNYCH CENTRALNEGO PAŃSTWOWEGO ARCHIWUM HISTORYCZNEGO UKRAINY WE LWOWIE
W BADANIU ZDOLNOŚCI OBRONNYCH LWOWA OSTATNIEGO KWARTAŁU XVI –
PIERWSZEJ POŁOWY XVII WIEKU W DOBIE KRÓLÓW ELEKCYJNYCH RZECZYPOSPOLITEJ87

Богдан Безпалько

УЧАСТЬ ЧЕХОСЛОВАЦЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ
У ВОЄННИХ ДІЯХ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ (СІЧЕНЬ – КВІТЕНЬ 1918 Р.).....91

Іван Патриляк

БОЇ РЕЙДУЮЧИХ ВІДДІЛІВ УПА З РАДЯНСЬКИМИ СИЛОВИМИ СТРУКТУРАМИ
НА ТЕРИТОРІЇ ЖИТОМИРЩИНИ ТА КИЇВЩИНИ ВЕСНОЮ 1944 Р.93

ПОЛОН ТА РЕПАТРІАЦІЯ

Piotr Szlanta

JEŃCY-POLACY Z ARMII PAŃSTW ZABORCZYCH PODCZAS PIERWSZEJ WOJNY ŚWIATOWEJ.
PRZEGLĄD PROBLEMATYKI..... 100

Світлана Голоско, Ігор Срібняк

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛОНЕНИХ ВОЯКІВ-УКРАЇНЦІВ
У ТАБОРАХ РАШТАТ І ВЕЦЛЯР, НІМЕЧЧИНА (1915–1917 РР.)..... 108

Мілана Срібняк

РЕПАТРІАЦІЯ ПОЛОНЕНИХ УКРАЇНЦІВ З ТЕРЕНІВ НІМЕЧЧИНИ (1918-1920 РР):
ПРАВОВИЙ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ АСПЕКТИ 112

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ ТА ДІАСПОРИ

Валерій Власенко

ОСВІТА І НАУКА В СЕРЕДОВИЩІ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕМІГРАЦІЇ В ЮГОСЛАВІЇ 124

Тетяна Перга

ПІДТРИМКА УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ ДІАСПОРОЮ США:
ДІЯЛЬНІСТЬ АМЕРИКАНЦІВ В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ..... 129

Марина Мудрак

КУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ В СЕРБІЇ (1991 Р. – ПОЧАТОК ХХІ СТ.)..... 133

СОЦІУМ

Ірина Сухарь

СТАВЛЕННЯ ЖІНКИ ДО ВАГІТНОСТІ У ПЕРІОД СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ 137

Оксана Драч

ГЕНДЕРНИЙ ВИМІР СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ
(КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.): ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ «НОВОЇ ЖІНКИ» 140

Wiktor Trybus

KSZTAŁTOWANIE SIĘ UKRAIŃSKIEJ IDEI NARODOWEJ 154

Тетяна Опришко, Анастасія Литвинова

БІБЛІОТЕКА КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА: СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК..... 157

Tomasz Michał Korczyński

CZŁOWIEK WSPÓŁCZESNY A ŚMIERĆ. RODZINNE STRATY.
SOCJOLOGICZNE ASPEKTY DOŚWIADCZENIA ŚMIERCИ W RODZINIE 161

Republiki Ludowej. Nade wszystko jednak był Hruszewski historykiem i historiozofem. W 1894 r. został szefem Katedry Historii Europy Wschodniej na Uniwersytecie Lwowskim. Katedra specjalizowała się w historii Ukrainy. Opus Magnum Hruszewskiego to 10-tomowa «Historia Ukrainy-Rusi». W tej pracy-monumencie Hruszewski przedstawia dzieje ziem Ukrainy od czasów starożytności.

Hruszewski w swoich koncepcjach uznawał, że kultura ukraińska jest pierwotną w stosunku do rosyjskiej. W tej wizji Rosja była azjatycką «Moskwą» a Ukraina – «Ukrainą-Rusią», krainą europejską¹. Był to wizja w kontrze do dominującej w Rosji tezie, że Rosja jest dziedziczką Rusi Kijowskiej, a Kijów jest «matką grodów rosyjskich». Na powstanie tej koncepcji obok przemyśleń samego Hruszewskiego, wpływ miały poglądy Mykoły Kostomarowa, członka Bractwa Cyrylo-Methodianskiego². Wyrazem uznania dziedzictwa Rusi Kijowskiej za swoje jest np. ustanowienie Tryzuba godłem kraju³. Rolę Polski natomiast w dziejach Ukrainy widział nieodmiennie negatywnie. Także w praktyce współczesnej mu polityki był przeciwny współpracy z Polakami. Hruszewski w swojej wizji historii widział naród ukraiński jako trwającą przez kolejne stulecia wspólnotę językowo-kulturową⁴.

**Тетяна Опришко,
Анастасія Литвинова,
Київський університет імені Бориса Грінченка**

БІБЛІОТЕКА КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА: СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК

Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка є одним з основних структурних підрозділів Університету, книжковий фонд якого становить близько 300 тис. примірників. Вона складається з чотирьох фондоутримувачів: бібліотеки головного приміщення та 3-х філій, розташованих у структурних підрозділах університету. У головному приміщенні розташовується 4 відділи.

У 1875 р. було видано лист Міносвіти від 25.08.1875 р. № 9274, який поклав початок діяльності у Києві Педагогічних курсів для удосконалення вчителів початкових народних училищ, при яких розпочато формування книгозбірні зі спеціальною літературою [1, 10].

Під час Української революції Педагогічні курси було реорганізовано в Українську педагогічну академію, а в 1919 р. – Інститут Бориса Грінченка. Восени 1922 р. Колегія Губпрофосу видала постанову, згідно з якою педкурси ім. Костянтина Ушинського та педкурси ім. Бориса Грінченка було реформовано в один навчальний заклад. Після злиття яких фонди бібліотеки значно поповнилися і нараховували близько 12 тис. книжок, що цілком задовольняло інтереси освітян [7].

В архівному документі під назвою «Відчит за перше півріччя 1923 р.» [11, С. 5] зазначено, що на той час бібліотека містила «...у собі до двадцяти тисяч томів і має досить добре підібрані деякі відділи як наприклад, педагогічний, літературний і математичний...» [11, С. 13]. У «Відчиті за 2 триместр 1923/24 академ. рік» [11, С. 83] вказано графік роботи бібліотеки «З 7 год. вечора до 2 год. ночі відчинений клуб-читальня (завжди повний студентством). Випикується коло 10 різних журналів» [11, С. 86].

При формуванні фінансування на 1924/1925 р. розподілення коштів виглядає наступним чином: на бібліотеку ухвалена сума становила 500 рублів. Курси настоюють на мінімумі в 1082 рубля. 50 копійок [9]. 22 травня 1939 р. справу підвищення кваліфікації шкільних освітян м. Києва продовжує колектив працівників Київського міського інституту удосконалення вчителів (постанова № 2502 Наркомун освіти УРСР), при якому починає функціонувати бібліотека. Основу її фонду становили твори, що збереглися ще з часу функціонування Педагогічних курсів. Це такі рідкісні видання, як 82-томний енциклопедичний словник Ф. Брокгауза та І. Єфрона (1896-1904); твори В. Шекспіра (1864), І. Гете (1867), Дж. Байрона (1866) мовою оригіналу. Не меншу наукову цінність становлять книжки з педагогіки, зокрема «История русской педагогики» (1909), «Педагогическая энциклопедия» в 3-х т. (1927-1929) та ін. [1]. Напад німецько-нацистських військ перервав діяльність установ народної освіти та педагогічної науки у м. Києві, а вже вересень 1941 р. засвідчив припинення функціонування зазначеного закладу. Після визволення міста Київський інститут удосконален-

1 Там же, s. 110-111.

2 <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Kostomarow-Mykola;3926269.html> [dostęp: 15.03.2017].

3 <http://www.new.org.pl/1481-rusi-starczy-dla-wszystkich> [dostęp: 15.03.2017].

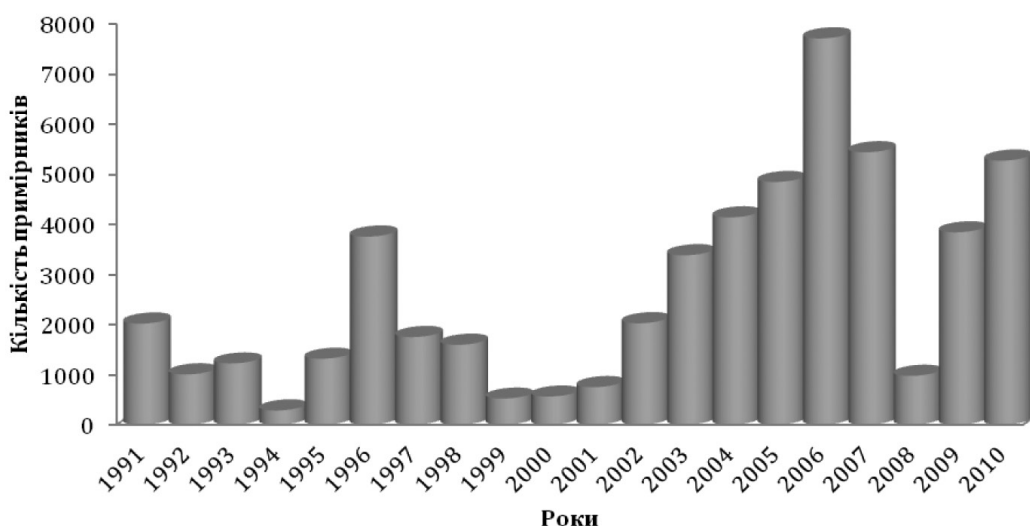
4 <http://www.istpravda.com.ua/articles/2012/03/6/75775/> [dostęp: 15.03.2017].

ня вчителів розпочав свою роботу у грудні 1943 р. по вул. Житомирській, 2 (колишнє приміщення по вул. Воровського, 18/2 було зруйноване), де всього в 4-х кімнатах працювали канцелярія, бібліотека з читальнею, предметні кабінети. Документи свідчать, що в 1949 р. становище дещо покращилось: інститут вже займав 9 кімнат, загальною площею 330 кв. м. Станом на 31 грудня 1949 р. працюючих було всього 27 осіб, серед них 20 наукових робітників, 7 – адміністративно-технічного і молодшого обслуговуючого персоналу. Бібліотечний фонд складав 16757 одиниць книжкової продукції [8].

26 червня 1991 р. на підставі «рішення колегії Міністерства народної освіти України від 10 квітня 1991 р., протокол № 4/22» на базі Київського міського та обласного інститутів удосконалення вчителів було створено Київський міжрегіональний інститут удосконалення вчителів [6].

Директором новоствореного Інституту було призначено кандидата педагогічних наук Віктора Григоровича Слюсаренка, який зумів сформувати не лише новий науково-дослідний заклад, а й забезпечити його інформаційну базу. За час його керівництва фонд бібліотеки було поповнено на десятки тисяч примірників, передплачувалось багато періодичних видань. В 1997 р. було розпочато створення електронного каталога. На початку XXI ст. бібліотечний фонд становив близько 88 тис. одиниць книжкової продукції: підручники, посібники, навчально-методична література, матеріали на електронних носіях, періодичні видання. Особливу цінність становив фонд рідкісних видань (156 примірників) [7].

Динаміка надходжень до бібліотечного фонду впродовж 1991-2010 рр.

У 2002 р. започатковано новий етап у діяльності Київського міжрегіонального інституту вдосконалення вчителів імені Б. Д. Грінченка, а саме відповідно до рішення Київської міської ради (II сесія XIV скликання) №82/82 від 20 червня 2002 р., Київський міжрегіональний інститут удосконалення вчителів імені Б. Д. Грінченка було реорганізовано у Київський міський педагогічний університет імені Б. Д. Грінченка для забезпечення висококваліфікованими фахівцями освітніх закладів столиці [14]. З 1 вересня 2002 р. вперше в університеті розпочато підготовку фахівців для загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва на денній формі навчання і відкрито три факультети: філологічний, педагогічний, факультет перепідготовки вчителів. Адміністрацією вузу було виділено кошти на придбання літератури, підручників, посібників для студентів денної форми навчання. Значну підтримку у формуванні книжкових фондів надає Головне управління освіти і науки м. Києва. Так, за рахунок виділених управлінням коштів, у 2004 р. було придбано 2000 прим., у 2005 р. – 3500 прим, навчальної літератури [12].

Станом на 2006 р. електронний каталог бібліотеки налічував 25 тис. записів в АБІС «Коґа». Паралельно з поповненням каталогу новими виданнями здійснювалась й ретроконверсія. До послуг читачів були алфавітний та систематичний каталоги. Вони представлені як в традиційному, так і в електронному варіантах. Також користувачі мали доступ до бази даних періодичних видань, літератури іноземними мовами, підручників, авторефератів дисертацій, монографій, праць співробітників університету [12]. На початку 2012–2013 навчального років, бібліотека-філія № 2 отримала нове приміщення (2 книгосховища і читальний зал). Перше сховище займає площу 55,9 кв.м., друге – 57,2 кв. м., читальний зал – 100 кв.м. У червні було здійснено переміщення і розстановку

бібліотечного фонду приблизно 110 тис. прим. Робота з організації фонду (перевірка правильності його розстановки, написання поличних роздільників) здійснювалася впродовж звітнього року. У новому книгосховищі було розміщено музичний фонд. У 2012–2013 рр. активізувалася співпраця бібліотеки з НДЛ інформатизації освіти у напрямку доопрацювання модулів «Комплектування», «Періодика», «Обслуговування», «Аналітика» в АБІС «Коґна». Впродовж року першої половини н. р. було розширено перелік полів марк-записів для аналітичного розпису періодичних видань і розписано 5 назв журналів. Апробація пошуку статей з періодики показала, що для забезпечення ефективного пошуку АБІС потребує доопрацювання. У квітні 2013 р. в бібліотеці Університету було встановлено тестову версію програмного забезпечення «ІРБІС» і проведено навчання персоналу [2].

У звітньому році розпочато роботу по створенню двох повнотекстових колекцій «Рідкісні і цінні видання у фонді бібліотеки Київського університету імені Бориса Грінченка», «Борис Грінченко – відомий і невідомий». Оцифрування документів здійснюється відділом інформаційних технологій. Електронні колекції представлені на веб-сайті бібліотеки. У 2014 р. до електронного каталогу введено 7378 бібліографічних записів, з них 4998 книг (38241 прим.), 1450 аналітичних записів, розкрити зміст 1724 найменувань документів [2].

Протягом 2015 р. відбувалося постійне оновлення інформації на всіх сторінках сайту (меню «Е-ресурси»). У розділі «Науковцям» протягом року оновлювалася інформація щодо наукометричних БД та наукової закордонної періодики. Створено інтернет-путівник по відкритим ресурсам. Запроваджено онлайн послугу з індексування наукових праць (УДК, ББК) [3].

2016 р., а саме у вересні, Методичною радою бібліотеки було прийнято рішення розпочати шифрувати нові надходження за УДК і поступово продовжували здійснювати ретроконверсію фонду. Необхідність переходу на УДК обумовлена невідповідністю ББК для масових бібліотек, за якою раніше шифрувалися бібліотечні фонди, розвитком наукового знання, появою міждисциплінарних досліджень. Впродовж 2016 р. колектив бібліотеки розпочав роботу щодо розробки концепції розвитку електронної бібліотеки на 2017–2020 рр. [4].

22 вересня 2017 р. підписано договір та розпочалася співпраця Університету Грінченка з компанією Unischek. Усі видання, рекомендовані до друку Вченою радою Університету, а також праці на здобуття наукового ступеня, проходять перевірку на плагіат на цьому сервісі, який створений українськими розробниками. Всього впродовж 2017 р. було перевірено 59 документів, обсягом 8095 сторінок. З них за допомогою програми Unischek 40 документів, що склало біля 6000 сторінок [5].

Продовжувалася також співпраця з Національною історичною бібліотекою України з оцифрування спадщини Бориса Грінченка з фондів НІБУ. В грудні 2017 р. була презентована повнотекстова електронна колекція спадщини Бориса Грінченка, яка представлена у електронному каталозі бібліотеки Університету та сайті. База даних «Твори Бориса Грінченка» містить 50 видань рідкісних та цінних видань другої половини ХІХ – середини ХХ ст. Робота над нею триває [5].

У 2017 р. була затверджена Концепція реконструкції читальної зали головного приміщення бібліотеки та розпочався процес підготовки проектно-кошторисної документації. У результаті реконструкції планується створити новітній інформаційно-ресурсний центр та бібліотеку з поліфункціональними культурними комплексами, оснащеними за останнім словом техніки, з «гучними» і «тихими» зонами, коворкінгами, з відкритими просторами і відокремленими місцями відпочинку тощо. Сучасні вимоги користувачів зумовлюють необхідність перегляду організації бібліотечного простору, зробивши його якомога зручнішим і привабливішим для відвідувачів.

На сьогодні бібліотека налічує близько 300 тис. прим., серед яких 126 рідкісних видань англійською, французькою, німецькою та іспанською мовами, прижиттєві видання класиків української та російської літератури, праці з історії природничих наук, видані на початку ХХ ст., література з власної книгозбірні канд. пед. наук, доцента А. Ф. Борисенка, подарована його родиною. Цінним надбанням є 577 прим, книжок, переданих Міжнародним фондом «Відродження», та 98 прим. – Українською радою з економічної освіти. Під час формування документо-інформаційних ресурсів забезпечується науковий підхід, враховуються потреби навчального процесу. Основними джерелами книгопостачання є ПТФ «Просвіта», видавництва «Вища школа», «Либідь», «Наукова думка», «Академія», «Знання», «Центр навчальної літератури» та ін. Налагоджено і постійно розширюються зв'язки з видавництвами «Освіта», «Альма-матер», «Педагогічна преса» [4].

Фонд поповнюється також за рахунок обов'язкового примірника з видавничого центру Київського університету ім. Б. Д. Грінченка. Збільшується кількість видань і за допомогою подарунків від організацій та установ, співробітників і студентів, окремих осіб – учасників міжнародних та науково-практичних конференцій. Сьогодні на базі кожного з 5-ти навчальних корпусів працюють бібліотеки, в яких є 4 читальні зали, створено електронну бібліотеку. Бібліотека підключена до мережі Інтернет, WI-FI, читачі мають змогу користуватися ксероксом, сканером. Також бібліотека представляє і е-послуги, такі як:

- ✓ електронне замовлення,
- ✓ тематичний підбір літератури,
- ✓ індексування за УДК,
- ✓ інформація про нові надходження,
- ✓ редагування списків літератури,
- ✓ перевірка на плагіат,
- ✓ е-доставка документів,
- ✓ замовлення приміщення читальної зали,
- ✓ робота бібліотеки по суботах [5].

Отже, бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка є інформаційним середовищем Університету, яке спрямоване на підвищення кваліфікації педагогів та орієнтується аспекти задоволення сучасних інформаційних потреб студентів.

Велика увага приділяється накопиченню та розширенню інформаційних ресурсів. Одним із першочергових завдань є розвиток зазначених аспектів, а саме створення електронної бібліотеки, заснованої на власних ресурсах і на доступі до якісної світової наукової інформації. Бібліотека потужно і наполегливо працює над цим завданням, намагаючись забезпечити науковцям і студентам доступ до світового цифрового контенту. Беручи до уваги історичну тенденцію її розвитку к. XX поч. XXI ст., можна стверджувати про тенденційність зростання та модернізації фондів і структурних елементів. Це, в свою чергу, є міцним фундаментом для подальшого розвитку та здійснення широкомасштабних планів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. 125 років започаткування курсів підвищення кваліфікації вчителів у м. Києві. – Київ, 2000. – С. 1.
2. Звіт про роботу бібліотеки у 2014 році [Текст] / Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2015. – 27 С.
3. Звіт про роботу бібліотеки у 2015 році [Електронний ресурс] // Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка. – Режим доступу: <http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/Звіт%202015%20для%20КНУnew.pdf>. – Назва з екрана.
4. Звіт про роботу бібліотеки у 2016 році [Текст] / Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2016. – 20 С.
5. Звіт про роботу бібліотеки у 2017 році [Електронний ресурс] // Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка. – Режим доступу: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/Zvit_library_2017.pdf. – Назва з екрана.
6. Історія Інституту [Електронний ресурс] // Київський університет імені Бориса Грінченка. Інститут післядипломної педагогічної освіти. – Режим доступу: <http://ipro.kubg.edu.ua/ipro-history>. – Назва з екрана.
7. Історія розвитку бібліотеки Київського міського педагогічного університету імені Б. Д. Грінченка // Освітнянські відомості. – 2002. – № 3. – С. 59.
8. Київський університет імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс] // Київський університет імені Бориса Грінченка. – Режим доступу: <http://kubg.edu.ua/index.php>. – Назва з екрана.
9. Кошторис витрат Київських вищих 3-річних педагогічних курсів за 1924/1925 рр., пояснюючі записки до них та штати курсів на 01.VI. 1924 р. // Центральний державний архів вищих органів влади та управління України (ЦДАВО України). Ф.166. Оп.4. Спр.635. Арк.25.
10. Лист Міносвіти від 05.08.1875 р. № 9274 // ЦДІА України, м. Київ, ф. 707 (Про створення Педагогічних курсів для удосконалення вчителів початкових народних училищ Київського учбового округу).
11. Матеріали про стан та роботу Київських 3-х річних педагогічних курсів ім. Б. Грінченка за 1922-24 рр. / звіти, плани, доповіді, цифрові звіти про прийом на курси, різні статистичні відомості, списки слухачів та ін. // ЦДАВО України. Ф.166. Оп.3. Спр.307. Арк.5, 13, 83, 86.
12. Нікончук, А. В. Бібліотека Київського міського педагогічного університету: минуле і сучасне / А. В. Нікончук // Історія освітянських бібліотек України: наук. зб. / АПН України, ДНПБ України ім. В.О.Сухомлинського; Редкол.: П. І. Рогова (голова), К. Т. Селіверстова (заст. голови), Ю. І. Артемов [та ін.]. – Київ: Вирій, 2006. – С. 236-239.
13. Про присвоєння імені Б. Д. Грінченка Київському міжрегіональному інституту удосконалення вчителів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17. 12. 1993 р. № 1051 // Зб. постанов уряду України. –1994. – № 4.
14. Про реорганізацію Київського міжрегіонального інституту вдосконалення вчителів імені Бориса Грінченка: Рішення Київської міської ради від 20. 06. 2002 р. № 82/82.